

Avaleht>Kohtuasja algatamine>Kus ja kuidas?>Kuidas algatada kohtuasja? Kuidas algatada kohtuasja?

Iirimaa

1 Kas ma pean kindlasti kohtusse pöörduma või on ka muid võimalusi?

Kohtusse pöördumine on sageli viimane abinõu, kui muud katsed vaidlust lahendada on ebaõnnestunud. Kohtusse pöördumise asemel võib kasutada vaidluste kohtuvälise lahendamise menetlusi. (Vt teabeleht „Vaidluste kohtuväliline lahendamine“.)

2 Kas kohtusse pöördumiseks on määratud tähtaeg?

Kohtusse nõuete esitamise tähtajad on erinevad, olenedes konkreetsest kohtuasjast. Tähtaegade küsimust võib selgitada õigusnõustaja või spetsiaalne asutus, mis teavitab kodanikke õiguskaitsele juurdepääsust (teabenõukogu, *Citizens Information Board*).

3 Kas ma pean pöörduma selle liikmesriigi kohtusse?

Vt teabeleht „Kohtualluvus“.

4 Kui jah, siis millisesse kohtusse pean ma selles liikmesriigis enese ja vastaspoole elukohast või muudest kohtualluvuse kriteeriumidest lähtuvalt pöörduma?

Alama astme kohtute (ringkonna- ja piirkonna kohtud) puhul määratakse hagi kohtualluvus kindlaks kostja või ühe kostja alalise elukoha, tegevuskoha või töökoha järgi. Enamiku lepinguga seotud vaidluste puhul on pädev kohus see kohus, mille tööpiirkonnas leping väidetavalt sõlmiti; lepinguvälise kahju puhul see kohus, mille tööpiirkonnas kahju väidetavalt tekitati; perekonnaasjade puhul hageja/avaldaja elukoha järgne kohus, ning kinnisasja üürimise, rentimise või omandiõigusega seotud asjade puhul see kohus, mille tööpiirkonnas asuvad vaidluse esemeks olevad ruumid või maad.

Lisateavet kohtualluvuse kohta vt teabelehel „Kohtualluvus“.

Iirimaa kohtuteenistuse (*Courts Service of Ireland*) veebisait sisaldab teavet kohtute struktuuri kohta. Üldsuse teavitamiseks on avaldatud ka brošüür „*Explaining the Courts*“. Lisateavet kohtusüsteemi kohta saab veel [teabenõukogult](#).

5 Millisesse kohtusse pean ma selles liikmesriigis pöörduma, arvestades hagi eset ja haghinda?

Hagi kohtualluvus oleneb selle esemest (nt leping, lepinguväliline kahju jm) ja hinnast.

Lisateavet vt teabelehel „Kohtualluvus“.

6 Kas ma võin ise hagi esitada või pean ma kasutama vahendajana advokaati?

Esindajat ei ole vaja alati kasutada. See on Teie otsustada ja sõltub juhtumi keerukusest. Kui Te siiski otsustate esindajat kasutada, peate kasutama advokaati (*solicitor*). Advokaate atesteerib ja nende kutseala reguleerib õigusliit (*Law Society*).

7 Kui ma soovin algatada kohtuasja, siis kellele ma oma hagiavalduse esitan: kohtu registratuuri, kantseleisse või muule haldusasutusele?

Hagiavaldus tuleb esitada asjakohase kohtu kantseleisse, olenevalt nõude suurusest (täpsemat teavet asjakohase kohtu kohta vt teabelehel „Kohtualluvus“). Kohtute kantseleid asuvad üle kogu Iirimaa ning nende aadressid ja tööajad on avaldatud [kohtuteenistuse](#) veebisaidil.

8 Mis keeles võin ma hagiavalduse esitada? Kas ma saan seda suuliselt teha või peab see olema kirjalikus vormis? Kas ma võin selle saata faksiga või elektronpostiga?

Iirimaa saab hagiavalduse esitada inglise või iiri keeles. Hagiavaldus tuleb esitada spetsiaalsel vormil, mis oleneb hagi kohtualluvusest. Hagiavaldust ei saa saata faksi või e-postiga, see tuleb esitada isiklikult asjakohase kohtu kantseleisse. Hagiavaldust ei saa esitada suuliselt.

9 Kas hagiavalduse esitamiseks on eraldi vorm või kui ei, siis kuidas pean ma oma avalduse vormistama? Milliseid andmeid peab hagiavaldus sisaldama?

Hagiavalduse esitamiseks on spetsiaalsed vormid. Paljusid neist saab alla laadida [kohtuteenistuse](#) veebisaidilt ja ülejäänud on esitatud [kohtueeskirjade](#) rubriigis. Vormidest nähtub, milliseid andmeid peab hagiavaldus sisaldama. Mõningaid juhtnõure võib saada kohtuteenistuse ametnikelt, kuid nad saavad anda ainult menetlusteavet, sest neil ei ole lubatud hagi sisu kohta nõu või selle koostamise kohta soovitusi anda.

10 Kas ma pean tasuma riigilõivu? Kui jah, siis millal? Kas ma pean algusest peale tasuma advokaadikulusid?

Enamiku hagiavalduste eest tuleb maksta riigilõivu. Lõiv tuleb tasuda siis, kui avaldus esitatakse asjakohase kohtu kantseleisse. Teave eri lõivude kohta on avaldatud [kohtuteenistuse](#) veebisaidil. Kui otsustate kasutada advokaati, siis nende tasud on erinevad ega ole kohtuteenistuse otsustada. Kui palkate advokaadi, teatab ta Teile tasu suuruse ja selle maksmise aja.

11 Kas ma saan taotleda menetlusabi?

Vt teabeleht „Õigusabi“.

12 Mis ajast loetakse minu hagiavaldus ametlikult esitatuks? Kas ma saan ametiasutuselt tagasisidet või kinnituse selle kohta, et minu hagiavaldus on nõuetekohaselt vormistatud?

Hagi on ametlikult esitatud, kui kohtu kantselei on selle vastuvõtmist kinnitanud. Olenevalt kohtust võib juhtuda, et seda ei või kinnitada enne, kui see on teisele poolele kätte toimetatud. Väiksemate nõuete kohtust saadab Teie nõude teisele poolele kohtusekretär. Teistes kohtutes peate oma nõude ise kätte toimetama või laskma esindajal seda Teie eest teha. Selle kohta saab teavet kohtu kantseleist, kuhu olete otsustanud oma nõude esitada. Kohtukantselei ametnikud teatavad Teile, kui Te ei ole nõude esitamiseks kõiki menetlusnõudeid täitnud, kuid kohtunik on see, kes otsustab, kas Teie hagiavaldus on nõuetekohaselt esitatud.

13 Kas mulle antakse täpset informatsiooni järgnevate sammude kohta (nt kostja vastuse esitamise tähtaeg)?

Tähtajad on kindlaks määratud iga kohtu [eeskirjades](#) ja selle kohta saate teavet selle kohtu kantseleist, kuhu Te oma nõude esitate.

Viimati uuendatud: 06/11/2018

Käesoleva veebilehe omakeelset versiooni haldab Euroopa õiguslase koostöö võrgustiku vastav riiklik kontaktpunkt. Tõlked on teostanud Euroopa Komisjoni teenistused. Originaali tehtavad võimalikud muudatused asjaomase riikliku ametiasutuse poolt ei pruugi kajastuda tõlkeversioonides. Komisjon ja Euroopa õiguslase koostöö võrgustik ei võta mingit vastutust ega kohustusi seoses käesolevas dokumendis esitatud või viidatud teabe ega andmetega. Palun lugege õiguslikku teadaannet lehekülje eest vastutava liikmesriigi autoriõiguste kohta.